

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hova a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési és hirdetésidő-jak küldendők.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Felelős szerkesztő: Éder János.
Kiadó- és laptulajdonos: Weisz Márk.

Előfizetési díj:
Egész évre 8 kor. Fél évre 4 kor. Negyed évre 3 kor.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelen minden vasárnap reggel

Gimnázium vagy polgáriskola.

Még március hóban elhatározta a közgyűlés, hogy mihielyt jogerőssé válik a közgyűlésnek a gimnázium ügyben hozott határozata, rögtön felmegy a szokásos küldöttség a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, tájékozódni aziránt, hogy mi lesz hát azzal a kilátásba helyezett ingyen gimnáziummal?

A felmenetelre nézve az időpont már rég elérkezett s ez okból bizonyos mozgolódás vehető észre, hogy — indulni fognak. Szerencse kísérje utjokat! Akár paizson, akár paizzsal térjenek haza, igen kívánatos volna, ha nem egyébért, azért a pár száz tanulóért, akik — hiszen Isten, ember látja — iskolának kinevezett szűk odukban kénytelenek megtanulni a polgári iskolában ama legszükségesebb ismereteket, melyekre nekik mint e város leendő polgárainak szükségük lesz.

A felmenetelt megelőzőleg, lent járván az a bizonyos ügynök, közvetítő vagy mondjuk e város liberális gondolkodású polgárainak jóakarója, aki szép temetési szertartást akar rendezni elvéhédte, legalább is gimnáziummal való feltrissztést célzó, polgáriskolánknak s megtárgyalván a megtárgyalandókat — glück auf! útnek erednek.

Mindenesetre érthető, hogy lapunk liberális irányánál fogva nem barátja a felekezeti iskolának, másodszor pedig már többször kimutattuk fehéren a feketét, hogy főgimnáziumi anyag nincs Csongrádon és hogy harmadszor, olyan bolond maszlagot csak a könnyhívők vesznek be, hogy dacára minden ingyenes voltának, a gimnázium létesítése, kellőleg meg nem indokolható terhet ró az amugy is 135 %-os pótdó alatti nyögő lakosságra.

De hát azt mondják, akik a kolompot felkötötték, hogy legyen nyugodt minden érző kebel, Csongrád ingyen kap gimnáziumot és még ráadásul — különös kegyképen — internátust is. Hát ez már beszéd, de sajnos; csak beszéd. Vagy csak még beszéd, a tettek ezután következnek. Rövid időn belül elválllik, hogy hány zsákkal telik. Addig is nem árt, ha egy kissé visszatekintünk a gimnázium és polgári fiúiskola vajúadásának történetén.

Történt, az Urnak nem is oly rég elmúlt esztendejében, hogy az a bizonyos gimnáziumi ügynök mert az ilyenek összeköttetése létesített több telekezeti gimnáziumot a legutóbbi időkben, Csongrádon is hirdette az eszmét, mely kedvező talajra találván, azóta — erő hiányában — tengődik, vergődik.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter — még sem olyan közönséges ügynök az az ügynök — mult év július 18-án kelt leiratában hajlandónak mutatkozott Csongrádon főgimnáziumot létesíteni, ha, — ha ez a ha nem volna, a vályogvető cigány is ur volna, — a község két évben egymásután összesen háromszázezer koronát a m. kir. adóhivatalba befizet, az intézet részére két hold földtelket ad s míg az intézet fel nem épül, az osztályok elhelyezéséről a község gondoskodik. Így! Se több, se kevesebb, de inkább több, mint kevesebb.

Azonban a gimnáziumnak ilyen való elintézését megsokalták a gimnázium hivei, drágállották az üzletet, sőt nem tetszett Búrok Estök községi képviselőnek sem, aki nemhogy polgári iskolát nem járt, de a tanyai iskolába is vigályosan. Így történt, ahogy történt. Azután, mivel az országgyűlés, a tanügyi felsőbb hatóságok sürgős felterjesztésére, a polgári fiúiskola-építkezésére a háromszázezer koronát megszavazta harmadizben is, a megfelelő Szivák-tér helyett a Kókai-portát ajánlotta fel iskola-tekül a közgyűlés s már-már az építkezés — szegény gyerekek korán örültek — a megvalósulás stádiumába jutott, mikor megint közbejött valami.

Az ügynök azért ügynök, hogy

TÁRCA

Csongrádi párbeszéd.

— Ma szép idő van.
— Itt is az ideje.
— A mult héten nem volt itt az ideje?
— Hiszen nem is volt nagy panasz.
— Hogy - hogy?
— A községi képviselők teljesen gőzben voltak.
— Hát megnyílt?
— Micsoda?
— A gőzfürdő.
— Eszeágában sincs.
— Hát akkor hogy lehettek a község atyái gőzben?
— Mert megnyílt a közgyűlés.
— Kinyitotta meg?
— A bíró; de nehéz feje van önnek!
— De be is zárta, ugye-e mint ahogy a fürdő be van zárva.
— Bár lenne ön is bezárva.
— Azt hiszem, jó községi képviselőnek lenni.
— Miért?
— Nem moderálja magát ha beszél, hanem oda-odamondogat.

— Megmondott szóból ért az ember.
— De a keresztvizet mégsem kel-lene egymásról leszedni.
— De igen is, még a bőrit is heted iziglen.
— Hagy lássa a nép kire bizta sorsát, hátha így kevesebb lesz a pótdó.
— Voltaképen fizet ön adót?
— Hogyne; htközségi adót.
— Hát a községi ügyek adózásához nem járul hozzá?
— Van eszemben.
— Hát azt kifizesse?
— A paraszt.
— Mindent csak a paraszt.
— Ja, már közel egy évtizede csak az ő emberei ülnek bent a községközgyűlésben, hát amit fésznek, egyék együttesen.
— Mond valamit.
— Na lássa! Nem vagyok én fafejű.
— Ismeri a farkast?
— Láttam már rajzban.
— Éppen olyan mint az ember.
— Talán, mint a kutya.
— Nem, olyan mint az ember.
— Nem értem.
— Majd felvilágosítom.
— Érdeklél hallgatom.

— Mondjuk, egyik embertársunk saját hibája vagy anélkül elesik, vagyonilag elpusztul. . .

— Mért nem vigyáz magára.
— Lássá, ön is egy farkas.
— De kérem. . .
— Ne kérjen ki semmit. Ha a farkasok egy döglött farkasra találnak, nem nézik, hogy kevéssel előbb farkastársuk volt, nekiesnek, fölfalják, épp úgy, mint a vagyonilag elesett embertársukkal az emberek teszik.

— Hiszen akkor a farkasok mégis különbek mint az emberek?

— Mert a farkasok a hullát, de az emberek az élő is rágják, szapulják.
— Jól van ez így?
— Már hogy lenne jól?
— Hát tegyen róla.
— Ha módomban állna, tennék is.
— Miként?
— Mindenek előtt nem tartanék neki vagy fölötte kukli-prédikációt, hanem elmennék hozzá, megkérdezném sorsáról igról-igre és a segítés módozatait beszél-ném meg tehetős embertársaimmal. Az-tán lábra állitanánk megint.
— Isteni eszme.

lószon-fusson. Elmondta, hogy így, meg úgy, meg amúgy s aztán újra elő a gimnáziumi ügyet. Itt a tudósításunk kissé hézagos, mert a legkedélyesebb emberekből is bőszt oroszlánt faragott — oh, Gott! a — gimnázium, aki hónapokon keresztül szügyébe vágott fejvel ment el régi ismerősei (de csak ismerősei!) előtt, híjába mondták neki: „Nem ismersz, Bimbó“. Tehátlan semmi pozitivum közszápra nem jutott, csak annyit csicseregtek a februári verebek, hogy teljesen ingyen gimnáziumot kap Csongrád, ha lesz olyan kegyes a közgyűlés, hogy elvben (ezt értse meg, aki érti) 300.000 koronát szavazzon meg a létesítendő gimnáziumra, aztán a többi menni fog magától. Természetes, hogy olyan kötözni való kerge bárány (ígéms bárány!) nem találhatott, akinek ingyen nem kellett volna a főgimnázium.

S miután dr. Moletz Lajos ügyvéd, községi ügyész, akinek gyerekei nincsennek, de nem azért, közbevetett felebbezésével a gimnáziumi ügy felvételét újból lehetőségessé tette, hát elfogadták a közben tett ingyenes nagylelkű ajánlatot és kérték ismét a gimnáziumot. A vármegye az előnyös tervet készséggel hagyta jóvá.

Az államnak pedig, a községnek most már nem, sürgős volt a a polgáriiskola felépítése, még december végén, aminek innen-onnan négy hónapja, kérte a községet, hogy az építkezés helyéül felajánlott telket szerződésileg is adja át az államnak. Ez azonban mind a mai napig nem történt meg. De most már történni kell valaminek: vagy gimnázium, vagy polgári iskola, ad graecas Calendas a dolog így nem mehet.

— Éppen azért emberileg kivihetetlen.
— Én is azt hiszem.
— Akkor maradunk, . . . ?
— Továbbra is farkasok.
— Tudja?
— Mit?
— Mi különbség van a nap, meg a pénz között?
— A pénznek nincs nappalra szüksége hogy elkölthessük, mert ezt éjjel is jól el lehet végezni, de pénz nélkül minden napunk veszekedett fenét ér.
— Ezt eltalálta. Szívemből mondom.
— Most én kérdezek.
— Tessék.
— Hát azt tudja-e, hogy mi a hasonlóság a nap meg a pénz között?
— Sejttem.
— Mondja hát.
— Van napfogyatkozás is, meg pénzfogyatkozás is.
— Ez is igaz.
— Melyiket szereti jobban?
— A napfogyatkozást, mert az rövid ideig tart, míg a pénzfogyatkozás . . . brr!
— Mit berreg, hiszen emelték a kamatlábat.
— Ennek csak nem örülhetek.
— Dehogyan nem: minden részvényes több osztalékot kap.
— Ságt ertl vagvok én egy részvényes?
— Akkor ön tönkre megy ebben a boldog világban.

El fog dőlni az ügy kevés idő alatt jobbra vagy balra. Lehet, hogy még nem mult el a csudák ideje és teljesen — mert ez volt becsületesen hangoztatva mindenkoron — ingyen főgimnáziumhoz jut Csongrád nagyközség. És akkor le a kalappal azon férfiak előtt, akik ilyen okosan cirkalmaztak ki Csongrádnak egy főgimnáziumot. De — amitől Isten mentse — a csuda nem válnék valóra és ez a homokra épített gimnázium elvinné, mondjuk a szentesi polgári leányiskola felépítésére a Csongrádnak e címen megszavazott 300.000 korona iskolaépítését, mint már két ízben máshol használták fel a nekünk szánt összeget, akkor, akkor . . . de nem mondok semmit, mert csak a csongrádiak lesznek az állammal szemben a felperesek, Ugy is kell: ne hagyjuk magunkat! A mostani ragálylészek iskolát a főorvos egyszer már be akarta csuktatni, ugyan másodszer megteszi-e?

A csongrádi tisztesség.

A Csongrádi Ujság f. hó 7-iki számában (szerinte közérdekből?) a gőzfürdővel komédiázik.

Hogy mennyire a közérdek vezette a cikk író — fényes bizonyítéka azon hazug kijelentése: „hogy mi a gőzfürdőhöz, már abban az időben is legkevesebb 6—8 ezer koronát ér *ingyen* telket kaptunk“!

Ezen állítására egyszerűen azzal felelek, hogy ez csak egy szemem szedett szánszándékos rosszakaratu amerikai házugság. Mert ő azt bizonyára maga is jól tudja, — csak rossz szándékból nem akarja — hogy mi a várostól a fürdő részére — ingyen — egy talpalatnyi földet sem kaptunk!

Ott van a városnál az adásvételi szerződésünk — megtekintheti bárki — mely szerint mi a fürdő részére 4 kigördörözött házhelyet 1600 koronáért vásárol-

— Igen, boldogtalanul tönkre.
— De segíthetne magán.
— Csak tudnám, hogyan?
— Igen egyszerűen: vásároljon részvényeket.
— Nagyszerű, hogy erre magamtól nem jöttem rá.
— Kissé ugyan drágák a takarékpénztári részvények s amint jól sejttem, pénze nincs. . .
— Nincs, éppen pénzfogyatkozásban vagyok.
— Na, hát akkor olcsó részvényeket kell venni.
— Csak kaphatnék,
— Kaphat, ujjé, de mennyit. Vegyen szövetkezeti részvényeket, azok most a lehető legolcsóbbak, állítólag nullán állanak.
— Jaj, de derék ember ön.
— Csak semmi hízélgés, én önt talpra akarom állítani.
— Köszönöm, óh, köszönöm.
— Szívesen. Ha azután a részvényeket, a bolti szövetkezeti részvényeket összeszerelte, akkor . . .
— Nos, mit akkor?
— Gyujtsa be velök a kályhába.
— Ezért a tanácsért fűsön magá alá Belzebub.
— Nem bánom, kedves; de azért tolvajtatjuk?
— A jövő héten.

Kefe

tunk meg a várostól. Mely annyira kiaknázott hely volt, — hogy a feltöltéséhez ötödfélezer kocsi föld kellett — mely nekünk 2800 koronánkba került és ezzel együtt egy házhelyünk 1100 koronával. Míg ezzel szembe az ugyanakkor eladott többi házhelyek, melyekre egy talicska föld sem kellett — csak 400 koronás átlagos árban keltek el!

Hol van tehát itt a város megkárosítva? Es hol van a város által a fürdő részére nyújtott előny? Hiszen mi is megadtuk az átlagos 400 koronát — még pedig a gödrös értéktelenebb helyekért — melyeket midőn a többiek magasságáig feltöltöttünk — a mienk háromszor annyiba került mint a másé!

Ezeket az adatokat tessék meghazudtolni. Ezek ellenkezőjét tessék bebizonyítani.

Tisztelt cikk író és amerikai vizsgáló felszólaló urak. Ne hasból beszéljünk, hanem hiteles adatokból mutassák ki, hogy a fürdő által miben és hol károsodik meg a város? Es mutassák ki azokat a nagy előnyöket melyekben a fürdő részesül? Es álljanak jól az állításaiért, legyenek érte felelősek! Mert zmitket én itt elsoroltam, azokért minden tekintetben felelek is.

Hogy mennyire a közérdek vezeti őket, az is elég bizonyítéka, hogy éppen azok követelik a fürdőt, akik még noharrájak fért volna, 7 év alatt soha sem fürödtek meg benne. Különös, hogy éppen olyan egyének követelik.

Hogy milyen hiány Csongrádon a fürdő, nevétségesen beigazolódott a városi közgyűlésen is, éppen a Buck uraság interpellációja alkalmával — mert kisült, hogy az összes közgyűlés tagjai közül csak egyetlen ember került, aki fürdeni szokott benne. A felszólaló ur sem fürdött benne soha. — Nem különös, hogy azért mégis hiányzik neki?

Ha tehát a város vezetőségéből csak egy fürdő vendég került ki; kérdem, hogy ugyan hol van hát az a fürdőt követelő közönség? Talán ott azok között a szegény kubikus emberek között? akik minden vonat indulásnál százával mennek el idegen tájakra kenyér keresetre.

Hogy mennyire hiányzik, a cikk író és hangadójának az a fürdő, tanukkal bizonyíthatom, hogy midőn most 2 éve hasonló hájsza után üzembe helyeződött, a két heti doboltatás, talragaszokon és a helyi lapban történt hirdetés után három nap alatt összesen heten fürödtek meg!

Hát ez a nagy fürdőhiány? Pedig azóta kétszer annyira emelkedett a privát fürdőkádak száma is.

Itt csak irigykedni, mocskolódni szeretnek. Hállom, hogy azóta is történt ellenem kirohanás. De legyenek nyugodtak, én velök sem tisztességet, sem egyebet soha nem cserélnék. Az én tisztességem áll olyan magasan ő felettök, hogy azt bemocskolni el nem érik. Neki rohantak már itt nagyobb urnak is mint szerény magam — mert megsértegették már Csongrádon még a megés püspök Öméltóságát is. Melyért éppen az utolsó közgyűlésen pirulhattak eleget. A rendező eszköz nem is merte ott magát mutatni. Távol maradt a szagtól.

Velem is ilyen céljok lehet, megakarnak marni, amiért egy értékes szép fürdőt mentem Csongrádon építeni. Amiért a közegészség terén egy ilyen szép dolgot létesítettem. De remélem, hogy azt is majd meg hozza még az idő — hogy nem nekem kell azért pirulni — hanem azoknak, akik ezért meghurcoltak.

Mert az én önvétkem csak az a bal-lépésem, hogy ilv szép fürdőt építettem és hogy semmiért bele mentem a fürdőt 10 éven át fenntartani. Ezt pedig mertem tenni azért, mert nem hittem, hogy legyen egy város — amelyben ilyen pártatlan szép fürdőnek ellenségei és ne pártolói támadjanak, még a városi közgyűlésen is.

Csakhogy ne feledjük, hogy amidőn

én abba bele mentem, akkor ám még nem volt Csongrádon vízvezeték. Es nem volt 100 fürdőszoba. (Hát a sok szánitász szedő) Ezt mind a vízvezeték teremtette meg a fürdő rovására. Ugyanakkor nem mondotta a város azt se, hogy a fürdőnkkel szemben a tiszta fürdőt szubvencionálja.

Ezek elég fontos okok arra, hogy a fürdő fenntartása alól ilyen körülmények között engem a bíróság feloldjon annál is inkább: mert még a megyei közgyűlés is ilyen értelemben határozott.

Es nagyon hiszem, hogy ha én azt a bíróságot abba a fürdőbe, abba a kertbe kiviszem, hogy szemével győződjön meg, mit alkottam én ott semmiért. Es hogy mit dobott ott el Csongrád közönsége magától, midőn ilyen alkotásnak ellenségévé szegődött. Engem pedig üldöznek érte.

A hajszá rendezők pedig hiába erőlködnek, mert engem azzal meg nem semmisíthetnek, sem koldusbotra nem juttathatnak. Mert én becsülettel szereztem amim van. Nincs abban még egy filléren sem átok, az nem appelláták útján jött. Aki azt nekem tisztességes munkám után megadta — az irigyek fondorkodásaitól is megvédelmez.

Csongrádon kívül a világon nem létezik még egy olyan másik helység, ahol egy ilyen szép fürdőt 7 osztendei nagy áldozatokkal történt fenntartás után így köszönnék meg. Es vannak olyan jóakarók, akik dacára, hogy 100 ezer koronám benne fekszik, még megkárosodásomat akarják. Azt a 10—15 embert akik azt olykor igénybe vették tartom olyan gavallér uri embereknek, hogy ha fürödhetnének lesz nem sajnálnak a célból a szomszéd városba is át menni. Ha pedig olyan nagyon hiányzik az a fürdő, tessék ennek a fenntartásához megelégedően hozzá járulni. De akinek mint a t. Buck uraságnak hogy egyetlen fillérje sem fekszik benne — az csak diktáljon Galliciában vagy Groszverdinba.

Farkas Ignác
fürdőtulajdonos.

UJDONSÁGOK.

— **Eljegyzés** Boda Gyula községünk szülőtte tiszalipári tanító folyó hó 20-án eljegyezte Szabó Erzsike kisasszonyt ugyancsak tiszalipári tanítónőt. Minden külön értesítés helyett.

— **Bekoronázott.** Már, mint az április, addig fagyott még a f. hó 14-ére virradóra olyan vastagra fagyott, hogy egy embert is megbirt. Nálunk 4 C. hideget mutatott a hőmérő, ellenben Szegeden, mint onnan tudósítanak 6 C. volt a hideg. Természetes, hogy nem csak a gyümölcsben: hanem a fakadó szőlővesszőkben is nagy kárt tett. Ellenben a szilvában, alma és körtében még eddig nagy hiba nincs csak legalább most már megbecsülné magát az idő.

— **Tanfolyamok látogatás.** Scossa Dezső kir. tan. vármegyei tanfelügyelő f. hó 16-án a gazdasági iskolával kapcsolatos gazdaszóny-képző tanfolyamot nyitotta meg s ugyanezen alkalommal az áll. polg. leány iskolában is meghallgatta az előadásokat.

— **Kovács Henrik** dorozsmai állami tanítót a közigazgatási bizottság f. hó 15-én tartott ülésében állásától felfüggesztette. A szigorú eljárásra valami Eulenburgi história adott okot, mellyel Kovácsot a tanyaiak bevádolták.

— **Halálozás.** Özv. Keviczky Györgyné, szül. Krigler Veronika, a hét folyamán 76 éves korában elhunyt. A boldogultban Keviczky Ferencz állami igazgatótanító édes anyját gyászolja.

— **Napfogyatkozás.** 17-én délután 1 óra 25 perckor kezdődőleg gyűrűs napfogyatkozást észlelhettünk. A hold korongja ugyanis ekkor kezdte eltakarni a nap korongját. A sötétülés egyre tartott s körül-

belől a Nap korongjának 80 százalékát takarta el. A legnagyobb elsötétülés idején a cirrus felleggel bevont égen a Nap mint homályos égi test tűnt fel, melyből csak a korona küllői sugároztak ki. protube ráncsák nem voltak szabad szemmel láthatók.

— **Szemvizsga.** Dr. Dékány Béla közsegi főorvos az elmúlt héten a belterületi iskolákban trachoma szemvizsgálatot tartott. Szembeteg ha nincs is annyi, mint a szomszéd városokban, de mindenesetre kívánatos hogy az eddignél körültekintőbb behatóbb legyen a szemvizsgálat és gyökeresebb a gyógyítás.

— **Kenyérkereseti állás a nőknek.** A magyar államvasúti pénztáraknál, mint nagyobb városokban eddig is szokásban volt, a személy-, pénztárkezelést május hó 1-től kizárólag nők fogják teljesíteni. Ezzel a nők új kenyérkereseti álláshoz jutnak.

— **Madarak védelme.** A földmívelésügyi miniszter az összes törvényhatóságokhoz rendeletet intézett amelyben meghagyja hogy a madarakat védő és a madártojások elpusztítását tiltó rendelkezéseket a legnagyobb figyelemmel és szigorral hajtsák végre és hassanak oda, hogy a tojáslopások, az azokkal való üzérkedés, illetve azok szállítása és bárminő módon való forgalomba hozatala megakadályoztassék. Ennek az igen helyes miniszteri rendelkezésnek az az oka, hogy a tiltórendeletek dacára valóságos irtóháború folyik a hasznos szárnyas vadak ellen. Az irtó háborúnak pedig már egyes vidékeken olyan eredményei vannak, hogy sok szárnyas faj teljesen kipusztult. Nálunk a madarak védekezése terén elismerőleg kiűnik Bánó Antal állami tanító tevékenysége aki madárészkek beszerzése és gyermekekkel a madárkák megkedveltetése által például szolgálhat nemcsak kartársainak, hanem mindenkinek.

— **Léghajó a város felett.** Husvét hétfőjén léghajók szálltak el a város felett. Az egyik léghajó egyenesen Berlinből jött Tulajdonosa: Carl Richard Mann ballongpilóta. A szelek hozták ide Magyarországra léghajóját, a mely 630 köbméter-tartalmu, „Bitterfeld II., a neve és hidrogéngázzal volt megtöltve. Utitársa is volt Emil Brandt, Schriftsteller von Friedenau.

Előadása szerint április 7-én esti 6 óra 30 perckor szállottak fel Bitterfeldben Berlin közelében. Vihar dühöngött, amely 80 kilométeres sebességgel hajította tova a léghajót. Az első nagy város, a mely fölött elvonultak, Drezda volt, majd a Szász Svájc fölött elrepülve Tetschennél szálltak tova egész Csehországig, ahol hófórgetegbe kerültek. Reggel 5 órakor megcsodálták a nap fölkelését, 6 óra 30 perckor már Pozsonyt hagyták el és innen kezdve a Duna mentén szálltak egészen Ercsig, Budapest fölött 1300 méternyi magasságban vonultak el. Ercsinél jobbké felől hagyva a Dunát délkeleti irányban halata, 11 óra 45 perckor Félégyháza fölött elszállva, 12 óra 42-perckor Csongrádnál atkeltek a Tiszán és 2 óra 40 perckor rendkívül simán szállottak le Arad határában. A környék lakossága nagyon barátságosan fogadta a légtutasokat és segített a kikötésnél. Utjuk mindenképpen fényesen sikerült, légvonalban 800 kilométert tettek meg a legnagyobb magasság, amit elértek, 2800 méte volt. A léghajót összecsomagolták és vasútra rakva visszaküldték Berlinbe.

— **Közgyűlés.** Az elmúlt héten vasárnap délután volt a kath földmívelő ifjuság közgyűlése. Ez alkalommal a közgyűlés dr Selmecy Istvánt választotta meg titkárnok, pénztárnok lett Gyánti József, könyvtár-

nok Baláz István, rendező Forgó Ferenc. A felügyelő bizottság tagjai lettek Máté János, Szabados József és Cseh András Thury Károly plébános elnök szép beszédben hívta fel a ifjuságot, hogy alakuljon át katolikus egyletté, amely indítványt az ifjuság örömmel elfogadott. A közgyűlésből kifolyólag Károlyi László grófot, aki most Pár sban időzik, táviratban üdvözölték.

— **Tündérpajotának** nevezte el egy orosz orvostanár a múlt héten megnyílt pöstyéni Thermia Place-t. Ez a ház ugyanis egyesít magában 300 fejedelmi kényelemmel berendezett szobát, 400 fürdőcelát 2 nagy iszapmedencét és az orvosi tudomány minden vívmányát. Az orosz tanár valóságos elragadtatással nyilatkozott erről az épületről, amelyhez fogható fürdői tanulmányutjában sehol sem látott.

— **Elítélt vaj hamisítók.** Lapunk április 7-iki számában megírtuk, hogy Kallal Imréné és Horváth Ferencné margarinnal hamisított vaját árultak amiért a rendőrség feljeletette őket. Folyó hó 19-én vonta őket felelősségre a főszerelő és egyenként 25 — 25 korona pénzbírságra ítélte.

— **A gőzgépközelők és kazánfűtők** legközelebbi képesítő vizsgái Szegeden április hó 28. napján d. e. 9 órakor a szegedi alsó szivattyutelepen (felső ipariskolában) fognak megtartatni. A vizsgálati kérvények kellően felszerelve a m. kir. ker. iparfelügyelőséghez (Boldogasszony-sugár. 18.) beküldendők. legkésőbb április 27-ig,

— **Kiss szerencsése nagy** A magy. kir. sz. b. XXIX. osztálysorsjáték csütörtöki befejező húzásán a 600.000 koronás főnyereményt a 73395 számú 83-ban eladott sorsjeggyel ismét a hirneves Kiss Károly és Társa bank részv. társaság [Budapest, Kossuth Lajos u. 13] szerencsés vevői nyerték, hol immár ötödször nyerték meg a 600.000 koronás főnyereményt, nem hiába: „Kiss szerencsése nagy!,”

— **Az országos vásár** a folyó év április hó 27—28 napján tartatik meg 27. éni állatvásár, melvre szabályszerű marhalevéllal sertés kivételével, minden jószág felhajtható. 28-án kirakodó vásár.

— **Tüzek** Folvó hó 17-én Forgó Mihály munkástelepi lakos házában tűz ütött ki. Ez alkalommal egy istálló egy szin égett le. A keletkezését gyermekjáték-ból eredőnek tartják. A kár 360 korona biztosítva nem volt, Folyó hó 19-én Szabó Sándor házat kátrányoztatta. A kátrány meggyulladt mire a toronyőr tüzet jelzett, A tűzoltóság kivonult dolga azonban nem akadt mert mire oda értek a tüzet elnyomták.

Uj szabó üzlet.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség b. tudomására adni, hogy Csongrádon idős Hatvani György házában Kossuth Lajos utca 28 szám alatt

férfi szabó üzletet

nyitottam és több évi gyakorlatom által a legkényesebb igényeknek is megfelelő öltönyöket készítek jutányos ár és pontos kiszolgálás mellett t. rendelőknek.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve vagyok

telyes tisztelettel

Hatvani Lajos

férfi szabó.

Ugyanittanoncok is felvétetnek

SALVATOR kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható dárnyvizkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES AGOST Salyo-Lipóci Salvatorforras-vallalat Budapest, V. Rudolf rakpart 8.

Hirdetmény.

Csongrád község elöljárósága közhírré teszi, hogy közadók tartozása fejében lezálogolt ingóságok szoba berendezések 1912. évi április 23-án d. e. 10 órakor nyilvános árverésen el fognak adni.
Felhívtnak mindazok, akik ezen ingóságokra árverezni kívánnak, hogy fenti napon és jelzett órában Csongrád községháza tanácstermében jelenjenek meg, ahol az árverés megtartatik.
Csongrád, 1912. április 13.

KOVÁCS jegyző.

Hirdetmény.

Közhírré tétetik, hogy a folyó évi lóosztályozás Csongrád községben a vásártéren a folyó évi május hó 7. 8. és 9. napján naponként reggel fél 8 délután pedig 2 órától kezdődőleg fog megtartatni.

Az elővezetés alól fel vannak mentve:

1. a tartásra kiadott katonai lovak.
  2. azon csikók, melyek a folyó évben a 4 éves kortól nem haladják túl (4 éves aluli csikók)
- Felhívtnak a község, hogy a fentjelzett időben és helyen a lovaikkal annál is inkább pontosan jelentkezzen, mert a nem jelentkezők minden darab elő nem vezetett ló után 30 koronáig terjedő bírsággal fognak büntettetni.

Csongrád, 1912. évi április hó 18-án.

FARAGO jegyző.

A legkiválóbb fajú nemesített

gyümölcsfák

kaphatók:

Hoffman Ignác Szeged, ujszegedi faiskolájában.

Telefon szám 175.

Arjegyzők ingyen és bérmentve.

Egy használt, de jó karban lévő

eladó.

Tudakozódhatni a kiadóhivatalban.

Allandó kiállítás

Világhírű lakkokban és az összes létező színes festékekben. Megtekinthető **CSEH PAL** vas fűszer és festék kereskedőnél. Festék őrleést díjtalanul eszközlők.

Új szikviz gyár

Tisztelettel értesitem csongrád város közönségét, hogy Fohász utca 9 alatt egy modern

szikviz-gyárat

állítottam fel, ahol a legtisztábban és gondosan kezelve szikvizet készítek.

A t. közönség szíves pártfogását kérve maradtam

teljes tisztelettel

Sata Mihály

szikviz-gyáros.

Egy jó karban lévő

igás kocsis

2 lószerszámmal

együtt eladó. Ertekezhetni a tulajdonossal **Justin Mihálynéval Belváros** Rókus tér.

Schwarz József és Társa

Budapest. Váci-körnt 53. — Alapítási év 1884.

ABADALMAZOTT

Ventilációs gőztafkarmány-Füllesztő

65, 100, 1600, 300 és 620 liter ürtartalom.

Fülleszt 40—60 perc alatt.

Hordozható Pálinkafőző Üstök

100, 400 liter ürtartalom.

Az új szeszadótörvény előírásai szerint.

Angel marha és lónyíró gépek és ollók.

FÉLIX-GYÓGYFÜRDŐ.Téli és nyári gyógyhely. **Nagyvárad** mellett.)

Egész éven át nyitva

Európa leggazdagabb kénes hévíz forrása, vízhőfoka 49 C. 17 millió liter napi mennyiség

Csúsz, kőszvény, ischiás, izadmányok és női betegségek ellen.

1909 évben 9200 beteg hagyta el gyógyultán és jutottan a páratlanul hatásos **Félix fürdő** gyógyforrásait, tükör kád, iszap, mór és szénzavas fürdők, 250 kényelmes lakószoba, társalgó, zongora és olvasó terem, kitűnő vendéglők, állandó elsőrendű **cigányzene**, vasárnaponként **katonazene**, tennis pálya, gondozott sétautak 400 holdas park és fenyveserdő, **16 személy vonat** közlekedik **május 1-től** a Félix-fürdő állomására naponta.

Posta, távirat, interurbán telefon.

Curtaxe és zenedij nincs.

Prospektust küld az igazgatóság.

Igazán!

Kaphatók:

CSONGRÁDON:

Keresztény fogy. szövetkezet.
Ij. Hatvani György,
Pirocska Ferenc,
Váradi Jakab
Klein Ferencnél.

SZENTÉSEN:

Dobrai Sándor,
Eisler Lajos
Horváth I. és Társa
Ij. Kovács Sándor